

Jiří Dědeček – Za trochu lásky (zkráceno)

Když jsem odbočoval z Plzně na Čistou,
potkal jsem se s mladým neonacistou,
měl napsáno "Praha" fixem na lístku,
pod paží ved mladou neonacistku.

Jindy sice nerad беру stopaře,
těmhle dvěma však jsem viděl do tváře,
a byly to ještě děti docela,
on maličko smrděl, ona voněla.

Když se naklonila, že si zapne pás,
uviděl jsem věci, že mě přešel mráz:
v uších měla zlatý křížky hákový
a na prsou modrý, taky takový.

Pro mě jsou to, pravda, mrtvý symboly,
ať si je tetuje kdo chce kamkoli,
symboly jsou mrtvý, ale, buď jak buď,
když je holce šestnáct, tak jí kráší hrud'.

Rozbor komunikační situace

1. Kolik postav se v úryvku objevuje?
2. Co všechno víme o vypravěči úryvku?

Syntaktický rozbor

1. V první sloce určete počet vět v souvětí a jejich druh.
2. Vypište základní skladební dvojice vět první sloky.
3. Jaký je rozdíl ze skladebního hlediska rozdíl mezi výrazy *potkat* a *potkat se* (tj. jaká je vazba těchto sloves)?
4. Z první sloky vypište větné členy, mezi nimiž je syntaktický vztah shody.

Lexikální a slovotvorný rozbor

1. Najděte výrazy hovorové.
2. Vysvětlete, jak je utvořen výraz *neonacistka*. O jako pojmenovací kategorii se v tomto případě jedná?
3. Určete slovo základové ke slovu *stopař*.
4. Naznačte stavbu slova *odbočoval*.
5. Utvořte substantivum od slovesa *naklonit*. Mohl by tento výraz fungovat jako jiný slovní druh?
6. Co znamená obrat *přešel mě mráz*?
7. Vypište všechna deminutiva a uveďte, jak jsou utvořena.

Slovnědruhový a tvaroslovný rozbor

1. Vypište z druhé sloky všechna slova plnovýznamová.
2. Vypište z textu všechna předložková spojení. Jakými jsou větnými členy?
3. Vyhledejte v textu číslovky. Utvořte od nich číslovky druhové.
4. Vyskloňujte číslovku dva v plurálu v mužském i ženském rodě.
5. Vypište z textu všechna příslovce.
6. Určete mluvnické kategorie u výrazu *tetuje* a u výrazu *krášlí*.

Rozbor zvukové stránky

1. O jaký rým se jedná?
2. Najděte slovo, které obsahuje v češtině okrajovou (periferní) souhlásku.
3. Která souhláska to je? Uveďte alespoň pět slov, která obsahují tuto hlásku.

Stylistický rozbor

1. Jaký slohový postup v textu převažuje.
2. Nahradte výrazy hovorové (viz otázka Lexikální rozbor č. 1) výrazy neutrálními, tzn. bez příznaku hovorovosti.